

Puskurilainahakemus Hetejärven kalastuskunnan osakaskunta

KH 14.04.2026 § 104
413/02.05.03/2026

Valmistelija

Hallintosihteeri Mirja Moilanen, puh. 040 7402550.

Hetejärven kalastuskunnan osakaskunta hakee 31.3.2026 saapuneella hakemuksella Pudasjärven kaupungilta puskurilainaa Jaurakaisjärven hoitokalastushankkeelle.

Puskurilainahakemuksen mukaan:

Hetejärven kalastuskunnan osakaskunta hakee Oulun seudun Leaderiltä rahoitusta Jaurakaisjärven hoitokalastushankkeelle vuosille 2026–2028 (hankenumero 353522). Kokonaiskustannukset suunnitteluhankkeelle ovat 30 000 €, josta Leaderiltä haetaan avustuksena 25 000 €.

Hanke jakautuu kolmelle vuodelle. Lainan tarve on tarjouksen antaneen ammattikalastajan hoitokalastuksen kuluihin. Maksatusta Leaderiltä haetaan jälkikäteen, joten osakaskunta tarvitsisi lainarahoituksen 80 %:lle, eli noin 6000 €:lle. Lainan tarve on kausittain (syksy, kevät) eli yht. 12 000 €.

Leaderistä on saatu tieto, että maksatus tapahtuu muutamassa viikossa, eli pitkästä laina-ajasta ei ole kyse.

Hankkeen julkinen tiivistelmä:

”Jaurakaisjärven hoitokalastushankkeessa järvestä kalastetaan ammattikalastajan toimesta särkikaloja. Näin järvestä poistetaan vuosikymmenien aikana siihen kertyneitä ravinteita, erityisesti fosforia. Rehevöityneen järven virkistysarvo on romahtanut sinileväkukintojen ja vedenlaadun heikkenemisen seurauksena. Särkikalojen tehokalastuksen myötä järven vedenlaadun odotetaan kohenevan, mistä hyötyvät järven ranta-asukkaat ja mökkiläiset. Vedenlaadun paraneminen hyödyttää myös Nuorittajokea, johon Jaurakaisjärvi laskee Jaurakaojaa pitkin. Jaurakaisjärvi ja Nuorittajoki ovat osa Kiiiminkijoen Natura-aluetta.

Hoitokalastusta on aloitettu keväällä 2025 vapaaehtoisvoimin, johon ovat osallistuneet paikalliset asukkaat ja osakaskunta. Hoitokalastusta jatketaan sekä ammattikalastajan että kyläläisten toimesta vähintään 3 vuotta, pysyvien vaikutusten aikaansaamiseksi.”

Puskurilaina- ja hankehakemus ovat oheismateriaaleina.

Kaupunginhallituksen 15.12.2020 § 411 päätöksessä todetaan puskurilainoihin liittyen mm.:

Pudasjärven kaupunki suhtautuu myönteisesti kylätoimikuntien ja eri yhdistysten omatoimisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviin rakentamis- ja investointihankkeisiin, jotka toteutetaan pääosin talkoovoimin.

//

5. Yhdistyksellä on mahdollisuus hakea kaupunginhallitukselta puskurilainaa ulkopuolisen rahoittajan tekemän myönteisen hankepäätöksen mukaisesti.

Valtuusto on päättänyt yhdistyksille myönnettävän puskurirahan periaatteista 25.9.2014 § 39.

Valtuusto on 22.5.2023 § 28 osana talouden sopeuttamisohjelman v. 2021-2023 muuttamista päättänyt puskurilainojen muuttamisesta maksullisiksi seuraavasti:

8. Puskurilainojen muuttaminen maksullisiksi, hinnoittelu: euribor 12 kk + marginaali 1 % + toimitusmaksu 200 €.

-

Valtiontukitarkastelu

EU:n valtiontukisäännöt koskevat tilanteita, joissa julkinen sektori – esimerkiksi valtio, kunta, hyvinvointialue tai kuntayhtymä – myöntää yritykselle tai toimialalle suoraa tukea tai muuta taloudellista etua. Valtiontukivalvonnan pääsääntönä on, että uudesta tuesta tai tukisuunnitelmasta tulee ilmoittaa Euroopan komissiolle ennakkoon eikä tukea saa laittaa täytäntöön ennen komission hyväksyntää.

Yrityksille myönnettäviä julkisia tukia koskevat periaatteet on määritelty EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107–109 artikloissa. Käsite ”valtiontuki” eroaa yleiskielessä sille annetusta merkityksestä monessa suhteessa, sillä käsite kattaa kaikki rahoitusmuodoltaan varsin moninaiset julkisen sektorin toimenpiteet, joilla tuetaan yrityksen taloudellista tilannetta. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla suorien avustusten ohella muun muassa valikoivat verohelpotukset, ehdoiltaan edulliset lainat ja takaukset, alihintainen vuokra tai vaikkapa toimenpiteet, joilla lievennetään maksuja, jotka yritykset tavanomaisesti joutuvat maksamaan (esim. vapautukset sosiaaliturvamaksuista tai muista veronluonteisista maksuista).

Valtiontukisääntöjen ja niihin liittyvien menettelytapojen tarkoituksena on taata yrityksille tasaveroiset toimintaedellytykset sekä välttää jäsenmaiden keskinäinen kilpailu omaa tuotantoa suosivilla julkisilla tuilla.

Toimenpiteen katsominen valtiontueksi edellyttää käytännössä seuraavien neljän tunnusmerkin täyttymistä (SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohta):

- Julkisia varoja (esim. valtion, kuntien tai kuntayhtymien varoja) kanavoidaan yrityksiin/taloudelliseen toimintaan
- Taloudellinen etu on valikoiva, eli tuki kohdistuu vain tiettyyn yritykseen tai tiettyihin yrityksiin (esimerkiksi jollekin alalle tai alueelle)
- Toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua (kilpailuvaikutuskriteeri)
- Toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (kauppavaikutuskriteeri)

Jos viranomainen arvioi, että suunniteltu tukitoimenpide täyttää kaikki edellä luetellut neljä valtiontuen kriteeriä, on tuen täytäntöönpanossa noudatettava yhtä seuraavista menettelytavoista valtiontukien myöntämiseksi:

- ennakkoilmoitus komissiolle
- de minimis -tuki tai
- ryhmäpoikkeusasetusmenettely (jälkikäteen ilmoitus komissiolle)

Jos tuki otetaan käyttöön ilman tilanteeseen soveltuvan menettelyn noudattamista, tuki on lähtökohtaisesti laiton ja se voidaan joutua perimään korkoineen takaisin tuen saajalta.

Hallinnollisesti kevyt tapa huomioida EU:n valtiontukisäännöt on myöntää tuki vähämerkityksistä eli ns. de minimis -tukea koskevan säännön perusteella. Säännön mukaan enintään 300 000 euron tuki, joka myönnetään yritykselle kolmen vuoden kuluessa, on merkitykseltään niin vähäistä, ettei siitä tarvitse tehdä ennakkoilmoitusta komissiolle. De minimis -tuista ei tarvitse myöskään jälkikäteen raportoida komissiolle.

Poikkeukset de minimis -säännön soveltamisalasta koskevat pääosin toimialoja, joilla toimii paljon pieniä yrityksiä ja joilla vähäisenkin julkisen tuki voi vääristää kilpailua. Tämän takia niillä sovelletaan matalampaa de minimis -enimmäismäärää ja erillisiä de minimis -asetuksia.

Toimialat, joilla sovelletaan pienempää de minimis -rajaa:

1. Kalastuksen ja vesiviljelyn ala: de minimis -tuen enimmäismäärä on 30 000 euroa kolmen verovuoden aikana.
2. Maataloustuotteiden alkutuotanto: de minimis -tuen enimmäismäärä on 20 000 euroa kolmen verovuoden aikana

Toimialat (ja tilanteet), joilla toimiville yrityksille de minimis -tukea ei voida lainkaan myöntää:

3. Viennin edistäminen tai vientimääriin liittyvä tuki: Esimerkkejä tästä ovat tuki jakeluverkon perustamiseen ja toimintaan sekä vientiin ja markkinointiin tai muihin vientitoimintaan liittyvien juoksevien kustannusten tuki EU-jäsenvaltioissa tai unionin ulkopuolella. Tukea voi näiden rajoitusten puitteissa kuitenkin myöntää myös vientiä harjoittavalle yritykselle. Oleellista on yksilöidä tuen käyttötarkoitus tiettyyn investointiin ja muuhun juoksevaan kustannuserään ilman, että tuelle asetetaan muita yrityksen normaalia liiketoimintaa rajoittavia ehtoja.
4. tuki toimintaan, jolla suositaan kotimaisia tuotteita tuontituotteiden kustannuksella
5. tuki vaikeuksissa oleville yritykselle: jos tuki myönnetään lainan tai takauksen muodossa. Sen sijaan muita tukia, esimerkiksi suoraa avustuksia, voidaan lähtökohtaisesti myöntää de minimis -tukena myös vaikeuksissa olevalle yritykselle

De minimis -säännön perusteella tukea voidaan lähtökohtaisesti myöntää kaikille yrityksille. Säännön käytännön soveltamisen kannalta on kuitenkin tärkeää huomata, että tukea saavan yrityksen käsite ymmärretään EU-oikeudessa varsin laajasti. Määrittely ei ole sidottu Suomen yhtiölainsäädäntöön tai yritystoiminnan tavoitteisiin (voittoa tavoitteleva tai tavoittelematon). De minimis -asetuksen tarkoittamassa merkityksessä yritys määritellään tahoksi, joka harjoittaa taloudellista toimintaa, riippumatta sen juridisesta luonteesta tai rahoitustavasta. De minimis -asetuksen mukaisesti yritys voi täten olla luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Ratkaisevaa on, harjoittaako organisaatio taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla.

Myös voittoa tavoittelemattomat tai yleishyödylliset tahot kuten yhdistykset, innovaatiovälittäjät (teknologiakeskukset ja yrityshautomot), kunnalliset kehittämissyhtiöt sekä kolmannen sektorin järjestöt kuuluvat siten EU:n valtiontukisääntöjen ja de minimis -asetuksen piiriin, jos ne harjoittavat taloudellista toimintaa ja jos muut valtiontuen kriteerit täyttyvät.

Käytännössä se, harjoittaako tuensaaja taloudellista toimintaa vai ei, tulee aina arvioida tapauskohtaisesti. Taloudellista toimintaa, johon valtiontukisääntöjä ei sovelleta, ei ole esimerkiksi julkisen sektorin viranomaistoiminta (esim. poliisi, rajavartiolaitos, liikenneturvallisuus), koulutuspalvelujen tarjoaminen (yleinen peruskoulutus ja tutkintoon tähtäävä koulutus) tai tuki yleisen infrastruktuurin rakentamiseen, joka on esteettä kaikkien käytettävissä (vesijohtoverkostot, teiden rakentaminen) ja jota ei ole tarkoitus hyödyntää kaupallisesti.

Käytännössä de minimis -tuen myöntäminen edellyttää tukiviranomaiselta tiettyjen menettelytapojen noudattamista.

Tukiviranomaisen suorittama de minimis tuki -tarkastelu (jossa on osin hyödynnetty De minimis -tukia koskevaan oppaan, TEM 2024:2 FI, tuen myöntäjän muistilistaa) tässä tapauksessa:

Arvioi harjoittaako saaja taloudellista toimintaa, jolloin de minimis -tarkastelu tulee tehdä?

Arviointi: Ei > ei tarvetta enempään valtiontukitarkasteluun.

Avustus kohdistuu vesialueen hoitoon ja kunnostukseen. Osakaskunnan toiminta tältä osin ei ole EU:n valtiontukisääntelyn tarkoittamaa taloudellista toimintaa, eikä tukea käsitellä de minimis -tukena.

Yritysvaikutusten arviointi: Päätös ei aiheuta kielteisiä vaikutuksia yrityksille, vaan parantamalla vesistön tilaa.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää:

1) Pudasjärven kaupunki myöntää Hetejärven kalastuskunnan osakaskunnalle lyhytaikaisen lainan, jonka määrä on 12 000 € ja laina-aika on 31.5.2027 asti. Lainan korko on euribor 12 kk + 1 prosenttiyksikkö sekä toimitusmaksu 200 euroa. Laina on vakuudeton.

Päätöksen ehdollisuus:

Lainan maksaminen edellyttää seuraavan ehtojen täyttymistä: Ennen velkakirjan laatimista tulee toimittaa myönteinen hankeavustuspäätös hankkeesta, johon puskurilainaa on haettu. Mikäli myönnetty avustus on puskurilainaa alhaisempi, alennetaan lainan määrä vastaamaan myönnetyn avustuksen määrää. Lainasta laaditaan velkakirja, jonka allekirjoittajalla/allekirjoittajilla tulee olla Hetejärven kalastuskunnan osakaskunnan nimenkirjoitusoikeus.; ja

2) tarkastaa pykälän heti kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti. Pykälä tarkastettiin heti kokouksessa.

Jakelu

Hetejärven kalastuskunnan osakaskunta